

whakaake me nga pa hoki i taea e nga iwi o Heretaunga nei te tawhai atu.

Ko te mea na ana i whakamama te whakaaro ki enei tu korero na-te-mea kua eke nei tatou kei runga i te wahanga o te tau tawhito e kiiia nei ko Te Raumati, e whakatama-tane haere nei nga puawai atahua o i ahua, o ia ahua, i whakawairua ake nei i te koanga o te wa, te kaupeka o te tau na ana i wani te ao rau rakau, te ao karache, me te ao wairua, ka hoki whakamuri te mahara ki nga ra e houkura ana te mana tangata, e rangona ana nga reo reka o Te Waonui-a-Tane, me ana matohu mo nga ra kei te heke iho, e whakakoromaki i tena kaumatua ki tana i tumanako ai ki tana i hiahia ai i tupu ai te ngakau mataara i roto i o ratou nei ra mo nga po kai, mo nga po korekore, mo nga taua kei te haere, e ruke atu ai i nga mea hua kore, e whiu ai i nga kopura whai oranga mo nga ra kino kei te heke iho ki roto i nga pataka.

Ka waiho ake nei enei ra hei whakawhaititanga i a ratou mahi me o ratou pa hei whakaatu ki nga toenga morehu o tena waka o tena wka i enei kupu atahua "Te Manu Taupua! Te Manu Kairakau." Kaati ka marama nei i a tatou enei kupu whakamarama, ka timata ake ki nga pa.
Te Roto-a-Tara:—

Koia tenei ko te pa o Rangitane me Tara i te wa ka riro i a raua te mana o Heretaunga nei. He mokopuna raua na Whatonga me Tangowhiti. Kei te tata tenei pa ki Te Aute Karaeti, he moutere kei waenganui o te Rototara moana. E tae ana nga tamariki tuatahi o taua kura ki taua moutere, ka kite i teneia mahi a te pititi, waina, e tupu ana. Kitea ai hoki te angaanga tangata i ro-te-wai i nga tauranga waka. E kiiia ana i te takiwa e karapotia ana taua pa e nga taua, pehia ai te tahaa ki raro i te wai kia kore ai e uru he hamuti ki roto. Ma tenei ahua e riro ake ai he wai purata mo te tahaa.

E piri tata ana tenei pa ki nga whenua i tukua hei kura mo Te Aute Kareti e Ngai Te Whatuiapiti ara e Te Hapuku ma kia Mita Hamiora Wiremu.

Na nga whakane-nene me nga tauwhainga ki nga mana rangatira i roto o Turanga ka wehe mai a Taraia raua ko Te Aomatarahi ki Heretaunga nei, a ko tetahi tenei o nga pa i noho ai raua ko Te Rotoatara.

Otatara:—

I te pa nei a Rangitane me Tara e noho ana ka rangona atu kei te haramai te matua a Taraia raua ko Te Aomatarahi, ka tohutohu a Rangitane kia Tara "E He toa tenei iwi e haramai nei!" "Ka whakatauki a Tara" Tutu te kahawai o Kopututea, ka whanatu Tara nei ka pao."

He pa nui tenei, kei te kitea tonutia te karinga i nga parepare me te nui noa iho o te mahinga i taua pa, e toru rau